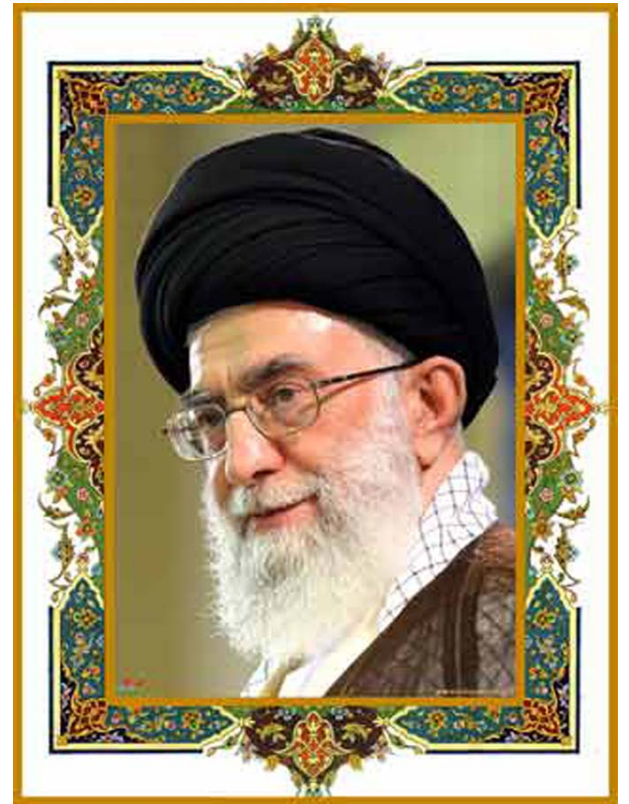

حدیث اخلاق ۱۴

با چه کسی مشورت کنیم؟

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارُ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ : حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عليه السلام قَالَ : قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام : «... وَ شَاوِرْ فِي حَدِيثِكَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اللَّهَ».

ادامه حدیثی است که از حضرت امیر عليه السلام نقل شد. در معنای حدیث احتمال دارد که مراد تنها گفتار نباشد، بلکه هر چه از انسان سر می‌زند را شامل شود که شامل کردار نیز می‌شود. در عمل خود با کسانی مشورت کن که (يَخَافُونَ اللَّهَ) کسانی که مبالاتی ندارند. درباره اراده الهی تکلیفی احساس نمی‌کنند، با اینها مشورت نکن. با کسانی مشورت کن که از خدا می‌ترسند و بالتبع مراقب کار و گفتار خود هستند. وقتی طرف کسی است که مراعات اوامر الهی را می‌کند چیزی را می‌گویند که به نفع شما باشد ولی آنهایی که اهل دنیا هستند و به تبادلات بین افراد نگاه می‌کنند این حق و صلاح را به شما نمی‌گویند. آنچه را که برای آنها نفع دارد را به شما می‌گویند. پس مشورت را با آنها انجام بده.

«وَأَحِبَّ الْإِخْوَانَ عَلَى قَدْرِ التَّقْوَى...»؛ دستوری بسیار مشکل است. محبت خود را به برادران دینی به اندازه تقوای آنان بذل کن. به آنهایی که تقوای بیشتری دارند، بیشتر محبت کن. ما به کسانی که فکر می‌کنیم بیشتر به درد ما می‌خورند، آنهایی که به نفع ما شعار می‌دهند، آنهایی که توصیه ما را می‌کنند، ما را برای کاری که مورد علاقه ماست بکار می‌گیرند، ما به آنها بیشتر محبت می‌کنیم. در سطح دنیا که هیچ، دنیای بین الملل که لجن است، در جامعه اسلامی خودمان هم که نگاه می‌کنیم، دوستی بر حسب تقوی نیست، بر حسب سودی است که به ما می‌رساند. اگر طرفدار ما باشد، محبت می‌کنیم. اگر برای ما سودی ندارد، اما تقوی دارد اگر این شخص را محبت کردیم، عمل به فرمایش حضرت کرده ایم. لذا این جزو سخت‌ترین کارهاست. باید با تمرین، این کارهای سخت را برای خودمان ساده کنیم. (شیخ صدوق، الأمالی، ص ۳۰۴)